

УДК 343.237

DOI: <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2023.20.292645>

А. І. Максименко,
аспірант кафедри кримінального
права
Національного юридичного
університету імені Ярослава
Мудрого

ЗЛОЧИННИЙ ВПЛИВ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕННЯХ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ АБО ПОШИРЕННЯ ЗЛОЧИННОГО ВПЛИВУ ЯК КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ: ПИТАННЯ СПІВВІДНОШЕННЯ

Стаття присвячена дослідженню поняття «злочинний вплив» в різних його кримінально-правових значеннях. Предметом наукового інтересу автора є співвідношення поняття «злочинний вплив» як складника співучасті – при вчиненні кримінального правопорушення за попередньою змовою групою осіб в сфері інформаційної безпеки (статті 361, 361-1, 361-2, 362, 361-1 Кримінального кодексу України (далі – КК)) та як складника встановлення або поширення злочинного впливу, передбаченого ст. 255-1 КК як кримінального правопорушення проти громадської безпеки.

Розкривається зміст встановлення або поширення злочинного впливу як самостійного суспільно небезпечного діяння та як елемента злочинних дій при скоєнні кримінально караних діянь у сфері інформаційної безпеки. Акцентовується увага на основних формах здійснення злочинного впливу під час вчинення кримінальних правопорушень у сфері інформаційної безпеки. Сформульовані авторські пропозиції щодо рівнів злочинного впливу.

Пропонується визнати вчинення кримінального правопорушення особою, що є суб'єктом підвищеного злочинного впливу як обставину, що обтяжує покарання.

Ключові слова: кримінальне право, кримінальне правопорушення, кримінальна відповідальність, злочини в сфері інформаційної безпеки, злочинний вплив, встановлення або поширення злочинного впливу, кваліфікація кримінальних правопорушень, обставини, що обтяжують кримінальну відповідальність.

Актуальність теми. Сучасний стан розвитку відносин в сфері інформаційних технологій має стійку тенденцію до тотальної діджиталізації всіх без винятку суспільних процесів. Розширене застосування інформаційних технологій під час збору та обробки персональних даних особи, перенесення фінансових операцій в безготівкову форму та навіть

наявність особистих електронних документів – все це у своїй сукупності значно спрощує процес розвитку суспільних відносин, реалізації прав особи та задоволення її інтересів. Разом з тим, подібні тенденції призводять до переорієнтації злочинного впливу з реального у віртуальний простір, що сприяє поширенню та модернізації злочинності в сфері інформаційних відносин. Кримінальні правопорушення в цьому сегменті суспільної і світової життєдіяльності вчиняються все частіше, і все більше вони пов'язані з діяльністю злочинних об'єднань. При цьому злочинний вплив виступає фактором ефективності досягнення злочинної мети і одночасно підвищує ступінь суспільної небезпечності вчиненого діяння.

Окреслена проблема належного врахування в КК злочинного впливу при вчиненні кримінально-караних діянь, зокрема, в інформаційній сфері, а також при кваліфікації скоєного, набула ще більшої актуальності, враховуючи новели КК щодо громадської безпеки. Ця новелізація законодавства пов'язана з криміналізацією встановлення або поширення злочинного впливу (ст. 255-1 КК), а також із включенням до складу низки кримінальних правопорушень (злочинів) у різних значеннях такої правової конструкції як «злочинний вплив» або суб'єктів, що є носіями такого впливу – ст.ст. 255, 255-2, 255-3 КК. Наявність таких новел призводить до труднощів під час кваліфікації відповідних діянь і призначенні покарання за скоєне.

Ступінь наукової розробки теми. Проблематика кримінально-правової кваліфікації діянь, пов'язаних із встановленням або розширенням злочинного впливу отримала свій розвиток нещодавно. І вже оприлюднені наукові праці, що заслуговують на увагу та їх вивчення і аналіз.

Разом з тим, для сфери інформаційної безпеки проблематика кваліфікації протиправних діянь із застосуванням такої ознаки як встановлення або поширення злочинного впливу ще не набула належного рівня дослідження. Залишаються поза увагою науковців питання розмежування злочинного впливу як складника вчинення кримінального

правопорушення за попередньою змовою групою осіб та як самостійного кримінального правопорушення, передбаченого ст. 255-1 КК.

Мета статті. Метою цієї статі є визначення ступеня значущості злочинного впливу у кримінальних правопорушеннях проти інформаційної безпеки (статті 361, 361-1, 361-2, 362, 361-1 КК) та при вчиненні встановлення або поширення злочинного впливу, передбаченого ст. 255-1 КК.

Виклад матеріалу. Розгляд окресленої проблематики передбачає дослідження співвідношення поняття «злочинний вплив» як складника співучасті – вчинення кримінального правопорушення за попередньою змовою групою осіб в сфері інформаційної безпеки (статті 361, 361-1, 361-2, 362, 361-1 КК) та як складника встановлення або поширення злочинного впливу, передбаченого ст. 255-1 КК.

Поняття «злочинний вплив» було предметом наукових розвідок багатьох дослідників проблем співучасті. Так А. О. Нікітін зазначає, що «концепція злочинного впливу принаймні частково перетинається з інститутом співучасті у вчиненні злочину. Зокрема, об'єктивні ознаки злочинного впливу (сприяння, спонукання, координація або здійснення іншого впливу на злочинну діяльність, організація або безпосередній розподіл коштів, майна чи інших активів (доходів від них), спрямованих на забезпечення такої діяльності) частково містять у собі об'єктивні ознаки співучасників злочину, визначені ст. 27 КК, а саме: – організатора злочину – передовсім це стосується координації злочинної діяльності». Далі дослідник згадує підбурювача злочину, що стосується спонукання до злочинної діяльності, а також пособника у вчиненні злочину, що стосується сприяння злочинній діяльності. При цьому науковець уточнює, що «пособник є єдиним співучасником, який може виконувати частину об'єктивної сторони злочину шляхом бездіяльності (сприяння через усунення певних перешкод для вчинення злочину шляхом невиконання своїх обов'язків), видається, що саме

таке пособництво можна чітко відділити від злочинного впливу, оскільки ним є лише певні дії особи з огляду на пряму вказівку на це в примітці до ст. 255 КК¹. Отже, можна відмітити, що розгляд злочинного впливу при вчиненні кримінального правопорушення організатором, підбурювачем і пособником – це їх спільна участь у формі виключно активної поведінки (дії).

З наведеним підходом А. О. Нікітіна погоджуємось, підтверджуючи такий висновок результатами аналізу форм поведінки організатора, підбурювача і пособника (ст. 27 КК) та граматичного аналізу правової конструкції «злочинний вплив». Іменник «вплив» у тлумачному словнику визначається як «1. Дія, яку певна особа чи предмет або явище виявляє стосовно іншої особи або предмета, тиск, діяння. 2. Сила влади, авторитету, вага». Прикметник «злочинний» – це визначальна властивість іменника, тобто злочинна спрямованість, злочинна мета впливу².

Прояв у дійсності злочинного впливу особи, яка є організатором, підбурювачем, пособником може бути шляхом дії (фізичної і/або інформаційної)³, а також можливо владних повноважень, авторитету, значущості її особистості. І такий рівень злочинного впливу на суб'єктів пропонуємо назвати *рівнем злочинного впливу співучасників простої форми співучасті (зокрема, вчинення злочину за попередньою змовою групою осіб із розподілом ролей)*. Проста форма характеризується простою (не ускладненою) структурою такої групи осіб, як і приміром організованої групи.

Для з'ясування різновидів (форм) злочинного впливу розглянемо судження з цього питання О. Ю. Гайворонського. Науковець у своїх

---

¹ Нікітін А. О. Щодо визначення поняття «злочинний вплив» у Кримінальному кодексі України. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2020. Том 6. С. 50, 51.

² Новий словник української мови у чотирьох томах. 1 т. /укладачі: В. Яремко, О. Сліпущко. Київ: Аконіт, 1998. С. 528.

³ Жордания И. Ш. Структура и правовое значение способа совершения преступления. Тбилиси: Собчета Сакартвело, 1977. С. 96.

дослідженнях доходить висновку, що «злочинний вплив на суб'єкта суспільних відносин характеризується поєднанням біопсихологічної та полісоціальної складових частин людини. Тому злочинний вплив, залежно від способу, можна розподілити на три групи: фізичний, що полягає у безпосередньому впливі на особу учасника суспільних відносин, на його біологічну сутність, що проявляється у завданні болю, фізичних ушкодженнях окремих органів, порушенні їхніх функцій; психічний, що полягає у впливі на психіку учасника суспільних відносин; фізично-психічний, що полягає в одночасному впливі як на тіло, так і на психіку суб'єкта суспільних відносин для досягнення винним його мети»⁴. Нам видається більш влучним розширити або уточнити наведену диференціацію злочинного впливу, запровадивши таку групу як морально-психологічний вплив, який пов'язаний із впливом на морально-емоційну стійкість особи, її психологічний баланс та врівноваженість, що дає змогу злочинцям тримати необхідний ефект – порушення здатності особи-учасника суспільних відносин критично мислити та приймати рішення на користь злочинців.

Враховуючи ту обставину, що сфера інформаційної безпеки уявляється нам в більшій мірі такою, що пов'язана із об'єктами інформації, які частіше за все мають віртуальний нематеріальний вираз, то злочинний вплив співучасників у цій сфері, на наше глибоке переконання, завжди буде пов'язаний із певною мірою психологічного впливу або тиску, що пояснюється нами самим відношенням людини до інформації або навіть персональних даних, що частіше за все і складає об'єкт кримінального правопорушення (злочину), особливо якщо це дані фінансового характеру.

Що стосується встановлення або поширення злочинного впливу, про який йдеться насамперед в ст. 255-1 КК, то це вже інший рівень злочинного

---

⁴ Гайворонський О. Ю. Предмет злочинного впливу у разі вчинення злочину, передбаченого статтею 138 Кримінального кодексу України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 51. Том 2. С. 82–84.

впливу порівняно зі злочинним впливом співучасників. В. П. Корж, говорячи про злочинний вплив як кримінально-правовий феномен, звертає нашу увагу на тій обставині, що для поширення такого впливу необхідною передумовою є існування певної злочинної організації, як соціального феномену. «Ефективне функціонування соціальної системи залежить від організації управління. Це є основною ознакою злочинної організації та злочинного спільництва, що відрізняє їх від злочинної групи, яка вчинила злочин за попередньою змовою, та організованої групи. Злочинна організація створюється як засіб досягнення мети через функціональне об'єднання людей, котрі спільно реалізують свої інтереси на основі певних норм і правил стійкого розподілу ролей між собою, що пов'язано із поширенням злочинного впливу від однієї або групи осіб що формують верхню ланку такої організації»⁵.

Ураховуючи наведене, а також підкреслюючи значення керівництва злочинною організацією та злочинною спільнотою, їх ієрархічність, тобто наявну ускладнену структуру, пропонуємо виділити інший рівень злочинного впливу – це *рівень злочинного впливу співучасників ускладненої форми співучасті (вчинення злочину злочинною організацією тощо)*.

Якщо ж аналізувати інші новели законодавства України про кримінальну відповідальність, пов'язані зі зміною ст. 255 КК та запровадженням самостійного складу злочину – встановлення або поширення злочинного впливу (ст. 255-1 КК), то цікавим для дослідження є виділення законодавцем суб'єктів підвищеного злочинного впливу. У примітці 2 до ст. 255 КК визначено, що під особою, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, у тому числі у статусі «вора в законі», у цій статті та статтях 255-1, 255-3 цього Кодексу слід розуміти особу, яка завдяки авторитету, іншим особистим якостям чи можливостям здійснює злочинний

---

⁵ Корж В. П. Криміналістична характеристика організованих злочинних утворень у сфері економіки. URL:[https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/1FF7CDBA5DB1BCF2C2257AF4003A6E25](https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/1FF7CDBA5DB1BCF2C2257AF4003A6E25).

вплив і координує злочинну діяльність інших осіб, які здійснюють злочинний вплив.

І. А. Копйова та К. В. Ципищук презентують судження, що «для суб'єктів підвищеного злочинного впливу обов'язковим є особисте здійснення злочинного впливу, а також координація злочинної діяльності інших осіб, які здійснюють злочинний вплив. Для констатації наявності статусу суб'єкта підвищеного злочинного впливу, зокрема, у статусі «вора в законі», необхідно встановити: здійснення ним злочинного впливу; здійснення злочинного впливу іншими двома чи більше суб'єктами; координацію суб'єктом підвищеного злочинного впливу злочинної діяльності інших осіб, які здійснюють злочинний вплив. Поняття суб'єкта підвищеного злочинного впливу є ширшим, ніж поняття «вор в законі». Останній є різновидом суб'єкта підвищеного злочинного впливу»⁶.

У цілому погоджуючись з наведеним, доповнимо, що суб'єктами підвищеного злочинного впливу є координатори координаторів злочинної діяльності інших осіб. Такі особи здійснюють злочинний вплив за різними схемами і частіше між членами злочинної організації або злочинної спільноти та такою особою підвищеного злочинного впливу не існує безпосереднього зв'язку, а координація їх діяльності здійснюється через одну або декілька шаблів комунікації. І такий рівень підвищеного злочинного впливу є характерним не для співучасників ускладненої форми співучасті, про який йшлося раніше, а й для інших осіб. Останні можуть і не бути співучасниками (ураховуючи положення ст. 27 КК), проте вони здійснюють координацію злочинної діяльності інших осіб через іншого чи інших координаторів. Цей рівень злочинного впливу пропонуємо назвати *рівнем підвищеного злочинного впливу злочинних лідерів*.

---

⁶ Копйова І. А., Ципищук К. В. Щодо доцільності введення категорії «вор/злочинці в законі» в кримінальне законодавство України. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2020. № 2(14). С. 213.

Стосовно кримінально-правової значущості злочинної діяльності суб'єктів підвищеного злочинного впливу. На думку К. В. Юртаєва та Р. Р. Романів значно простіше відбувалася б кваліфікація злочину за умови, якщо особа причетна до його скоєння мала б окремий статус «зłodія в законі» (ч. 5 ст. 255 КК). Вказану обставину, на перший погляд, можна було б враховувати під час призначення покарання – як показник ступеня тяжкості вчиненого кримінального правопорушення (п. 3 ч. 1 ст. 65 КК)⁷. Але слід поставити логічні запитання щодо: а) виокремлення науковцями такого статусу як «зłodій в законі» із усіх суб'єктів підвищеного злочинного впливу, про яких йдеться в примітці 2 до ст. 255 КК; б) не вирішення питання про включення такої обставини як обтяжуючої покарання до ст. 67 КК, де, як відомо наведено вичерпний перелік таких обставин.

Не зважаючи на висловлені зауваження, ми підтримуємо доцільність доповнення п. 2 ч. 1 ст. 67 КК такою обставиною як вчинення кримінального правопорушення суб'єктом підвищеного злочинного впливу.

Аналізуючи зміст розділу XVI «Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку» Особливої частини КК, приходимо до висновку, що злочинний вплив може враховуватися при кваліфікації розглядуваних кримінальних правопорушень з розділу XVI Особливої частини КК, якщо ці правопорушення вчиняються за попередньою змовою групою осіб за наявності такого впливу. Тобто потрібно при розслідуванні довести наявність рівня злочинного впливу співучасників простої форми співучасті.

Якщо буде доведено, що відбулося встановлення або поширення злочинного впливу іншого рівня при вчиненні кримінального

---

⁷ Юртаєва К. В., Романів Р. Р. Компаративно-критичний аналіз положень КК України щодо відповідальності за злочини, вчинені злочинною спільнотою. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2020. № 2(14). С. 228.

правопорушення зі зазначеного розділу КК, то це питання є більш складним. За таких обставин під час кваліфікації протиправної поведінки осіб в сфері інформаційної безпеки доцільно насамперед звернути увагу на наступне.

По-перше, враховуючи наявність в КК ст. 255-1, встановлення або поширення злочинного впливу за наявності усіх обов'язкових ознак злочину, передбачених у цій статті, та скоєних у сфері інформаційної безпеки, слід кваліфікувати як самостійний злочин за відповідною частиною ст. 255-1 КК. А, по-друге, доведеність цього впливу, зокрема, здійсненого особою, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, при скоєнні такою особою кримінального правопорушення, передбачених в зазначених статтях із розділу XVI Особливої частини КК, за наявності усіх обов'язкових ознак злочину потребує окремої кваліфікації – за відповідною статтею (частиною статті) із вказаного розділу (з урахуванням, що злочин вчинено за попередньою змовою групою осіб). Отже, йдеться про наявність сукупності злочинів.

Висновки. Наведене дозволяє сформулювати певні судження щодо розглядуваної проблематики:

1. Злочинний вплив у кримінальних правопорушеннях проти інформаційної безпеки (статті 361, 361-1, 361-2, 362, 361-1 КК) та при вчиненні встановлення або поширення злочинного впливу, передбаченого ст. 255-1 КК, має кримінально-правове значення і може впливати на кваліфікацію вчиненого особою діяння. При кваліфікації доцільно враховувати рівні злочинного впливу, а також інші обставини скоєного особою діяння.

2. Залежно від характеру та ступеня суспільної небезпечності злочинного впливу, форми та структури злочинного об'єднання, а також адресатів впливу та суб'єкта злочинного впливу пропонується визнати різновиди рівнів злочинного впливу:

- рівень злочинного впливу співучасників простої форми співучасті (зокрема, вчинення злочину за попередньою змовою групою осіб із розподілом ролей). Проста форма характеризується простою (не ускладненою) структурою такої групи осіб, як і приміром організованої групи;

- рівень злочинного впливу співучасників ускладненої форми співучасті (вчинення злочину злочинною організацією тощо);

- рівень підвищеного злочинного впливу злочинних лідерів.

3. Злочинний вплив може враховуватися при кваліфікації розглядуваних кримінальних правопорушень з розділу XVI Особливої частини КК, якщо ці правопорушення вчиняються за попередньою змовою групою осіб за наявності такого впливу. Це рівень злочинного впливу співучасників простої форми співучасті.

4. Встановлення або поширення злочинного впливу за наявності усіх обов'язкових ознак злочину, передбачених ст. 255-1 КК, та скоєних у сфері інформаційної безпеки, слід кваліфікувати як самостійний злочин за відповідною частиною ст. 255-1. При цьому доведеність злочинного впливу, зокрема, здійсненого особою, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, при скоєнні такою особою кримінальних правопорушень, передбачених у розглядуваних статтях із розділу XVI Особливої частини КК, при встановленні усіх обов'язкових ознак відповідного злочину кваліфікується за статтею (частиною статті) із вказаного розділу (з урахуванням, що злочин вчинено за попередньою змовою групою осіб). Тобто кваліфікація здійснюється за сукупністю кримінальних правопорушень (злочинів).

Список використаних джерел

1. Вознюк А. А. Кримінально-правові ознаки організованих груп і злочинних організацій: монографія. Київ.: Нац. акад. внутр. справ. 2015. 192 с.

2. Гайворонський О. Ю. Предмет злочинного впливу у разі вчинення злочину, передбаченого статтею 138 Кримінального кодексу України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 51. Том 2. С. 80–85.
3. Жордания И. Ш. Структура и правовое значение способа совершения преступления. Тбилиси: Собчета Сакартвело, 1977. 244 с.
4. Копйова І. А., Ципишук К. В. Щодо доцільності введення категорії «вор/злочодів в законі» в кримінальне законодавство України. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2020. № 2. С. 209–219.
5. Корж В. П. Криміналістична характеристика організованих злочинних утворень у сфері економіки. URL:[https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/1FF7CDBA5DB1BCF2C2257AF4003A6E25](https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/1FF7CDBA5DB1BCF2C2257AF4003A6E25).
6. Нікітін А. О. Щодо визначення поняття «злочинний вплив» у Кримінальному кодексі України. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2020. Том 6. С. 46–56.
7. Новий словник української мови у чотирьох томах. 1 т. /укладачі: В. Яремко, О. Сліпушко. Київ: Аконт, 1998. 910 с.
8. Юртаева К. В., Романів Р. Р. Компаративно-критичний аналіз положень КК України щодо відповідальності за злочини, вчинені злочинною спільнотою. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2020. № 2. С. 220–232.

REFERENCES

1. Voznyuk, A.A. (2015). Kryminalno-pravovi oznaki organizovanih grup i zlochinnih organizacii. Kyiv: Nac. akad. vnutr. sprav [in Ukrainian].
2. Gaivoronskii, O.Yu. (2018). Predmet zlochinnogo vplyvu u razi vchinennya zlochyну, peredbachenogo statteyu 138 Kryminalnogo kodeksu Ukrainy. *Naukovii visnik Uzhgorodskogo natsionalnogo universytetu*, issue 51, vol. 2, 80–85 [in Ukrainian].
3. Zhordaniya, I.Sh. (1977). Struktura i pravovoe znachenie sposoba soversheniya prestupleniya. Tbilisi: Sobcheta Sakartvelo [in Ukrainian].
4. Kopiova, I.A., & Cipishuk, K.V. (2020). Shodo dotsilnosti vvedennya kategoriyi «vor/zlodii v zakoni» v kryminalne zakonodavstvo Ukrainy. *Visnik Asociacii kryminalnogo prava Ukrainy*, 2(14), 209–219 [in Ukrainian].
5. Korzh, V.P. Kryminalistichna harakteristika organizovanih zlochinnih utvoren u sferi ekonomiki. URL:[https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/1FF7CDBA5DB1BCF2C2257AF4003A6E25](https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/1FF7CDBA5DB1BCF2C2257AF4003A6E25) [in Ukrainian].
6. Nikitin, A.O. (2020). Shchodo vyznachennya ponyattya «zlochinni vplyv» u Kryminalnomu kodeksi Ukrainy. *Naukovi zapiski NaUKMA. Yuridichni nauki*, 6, 46–56 [in Ukrainian].

7. Novyi slovnyk ukrainskoi movy u chotyrokh tomakh. (1998). Vol. 1. Ukladachi: V. Yaremko, O. Slipushko. Kyiv: Akonit [in Ukrainian].

8. Yurtayeva, K.V., & Romaniv, R.R. (2020). Komparativno-kritichnii analiz polozhen KK Ukrainy shodo vidpovidalnosti za zlochyni, vchyneni zlochinnoyu spilnotoyu. *Visnyk Asociacii kryminalnogo prava Ukrainy*, 2(14), 220–232 [in Ukrainian].

Maksymenko A. I. Criminal influence in information security crimes and the establishment or dissemination of criminal influence as a criminal offense against public safety: ratio problem

Scientific article devoted to the study of the concept of «criminal influence» in its various criminal law meanings. The subject of the author's scientific interest is the relationship between the concept of "criminal influence" as a component of complicity – in the commission of a criminal offense by prior conspiracy by a group of persons in the field of information security and as a component of establishing or spreading criminal influence as a criminal offense against public safety.

The content of establishing or spreading criminal influence as an independent socially dangerous act and as an element of criminal acts when committing criminally punishable acts in the field of information security is disclosed. Attention is focused on the main forms of criminal influence during the commission of criminal offenses in the field of information security. Formulated author's proposals regarding the levels of criminal influence.

The issue of the criminal-legal qualification of acts related to the establishment or expansion of criminal influence has recently developed. And already published scientific works that deserve attention and their study and analysis. At the same time, for the field of information security, the problem of qualification of illegal acts using such a feature as the establishment or spread of criminal influence has not yet acquired an adequate level of research. The issue of distinguishing criminal influence as a component of the commission of a criminal offense based on a prior conspiracy by a group of persons and as an independent criminal offense provided for in Art. 255-1 of the Criminal code of Ukraine.

The current state of development of relations in the field of information technologies has a steady trend towards the total digitalization of all social processes without exception. The expanded use of information technologies during the collection and processing of personal data of a person, the transfer of financial transactions to a cashless form and even the availability of personal electronic documents – all this in its entirety significantly simplifies the process of developing social relations, realizing the rights of a person and satisfying his interests. At the same time, similar trends lead to the reorientation of criminal influence from real to virtual space, which contributes to the spread and modernization of crime in the field of information relations.

Key words: *criminal law, criminal offense, criminal liability, crimes against information security, criminal influence, establishment or spread of criminal influence, circumstances of aggravating criminal punishment, crimes' qualifications.*